

ARTED

Araştırmacı Tıp Teknolojileri Üreticileri Derneği
SAğLIK MESLEğİ MENSUPLARI İLE İLETİşİM İLKELERİ, ETİK KURALLAR
VE İş UYGULAMALARI REHBERİ

ARTED

The Association of Research Based Medical Technologies
Manufacturers
CODE OF ETHICS ON INTERACTIONS WITH HEALTH CARE
PROFESSIONALS AND GOOD PRACTICE

Bu rehber, ilgili yasalar ve yönetmeliklere bağlı kalınarak, üyelerin etik sorumluluklarını tanımlamak için yazılmıştır. Bu anlamda *ARTED Sağlık Mesleği Mensupları ile İletişim İlkeleri, Etik Kurallar ve İş Uygulamaları Rehberi'nin* yürürlükteki yasalar ve yönetmelikler ile uyumlu olmasına özellikle dikkat edilmiştir. Ancak, Rehber düzenlemelerinin yasa ve yönetmeliklerle çelişmesi/çelişir hale gelmesi halinde ilgili yasa ve yönetmelikler uygulanacaktır. Rehberle uyumlu olmak koşuluyla üyelerin iç prosedürlerinde daha kısıtlayıcı düzenlemelere yer vermeleri ise derneğin ilkeleriyle çelişmez.

SAĞLIK MESLEĞİ MENSUPLARI İLE İLETİŞİM İLKELERİ, ETİK KURALLAR VE İŞ UYGULAMALARI REHBERİ

ARTED - Araştırmacı Tıp Teknolojileri Üreticileri Derneği

I. GİRİŞ

Araştırmacı Tıp Teknolojileri Üreticileri Derneği (ARTED), hastaların uzun ve sağlıklı bir hayat sürmelerini sağlamak için sağlık sorunları ve sakatlıkların tanısı, tedavisi, izlenmesi, yönetimi ve hafifletilerek giderilmesi amacıyla kullanılan medikal ürünler, teknolojiler, ilgili hizmetler ve tedavileri (Medikal Teknoloji) geliştiren, üreten ve pazarlayan üye kuruluşlarını (hep birlikte “üyeler” ve ayrı ayrı “üye”) temsil etmektedir.

ARTED tüm olanaklarını, tıp biliminin ilerlemesine, hastalara yönelik hizmetlerinin iyileştirilmesine ve özellikle bu amaçlara ulaşma yolunda yüksek kaliteli, yenilikçi medikal teknolojinin gelişimine katkı sağlamaya adanmıştır. Üyeleri ile sağlık mesleği mensupları (Hekim, diş hekimi, eczacı, hemşire, teknisyen ve 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunda sayılan, sağlık alanında insan üzerinde doğrudan uygulaması olmayan sağlıkla ilgili diğer meslek sahipleri), hastane satın alma birimi ve geri ödeme kurumu çalışanları v.b. gibi diğer sağlık sektörü çalışanları, sağlık hizmetlerinin sunulduğu kurumlar ve resmi kurum ve kuruluşlar arasındaki ilişkiler sırasında etik kuralların uygulanmasının sağlanması sorumluluğunu üstlenmektedir. Üyeler ile sağlık mesleği mensupları arasında tıp bilimini geliştiren, ileri taşıyan ve hastalara yönelik hizmetleri iyileştiren pek çok ilişki biçimi bulunmaktadır. Bu ilişkiler arasında aşağıdakiler sayılabilir:

- **Medikal Teknolojinin Geliştirilmesi:** Yenilikçi tıbbi cihazların geliştirilmesi ve mevcut ürünlerin iyileştirilmesi, üyelerle sağlık mesleği mensupları arasında işbirliğini gerektirmektedir.
- **Medikal Teknolojinin Güvenli ve Etkin Kullanımı:** Medikal teknolojinin güvenli ve etkin şekilde kullanımı, üyelerin sağlık mesleği mensuplarına gerekli ve uygun kullanım talimatı, eğitim, öğretim, servis ve teknik desteği sağlamasını gerektirir.
- **Araştırma ve Eğitim:** Üyelerin klinik çalışmalara, eğitim ve mesleki becerilerin geliştirilmesi etkinliklerine sağladığı destek, hasta güvenliğine katkıda bulunmakta ve yeni teknolojilere erişimi arttırmaktadır.
- **Yardım ve Bağış Faaliyetlerinin Desteklenmesi:** Üyeler kamu yararı amacıyla düzenlenen etkinliklere parasal veya parasal olmayan yardımlarda bulunabilir. Bu etkinlikler, başka türlü erişim

olanağı bulunamayacak hasta popölasyonlarına erişimi ve aynı zamanda da verilen sağık hizmetleri ve tedavi kalitesini arttıracaktır.

II. ARTED ETİK KURALLAR VE İŞ UYGULAMALARI REHBERİNİN AMACI

Üyeler, etik standartlara bağılı ve yürürlükteki yasalarla uyumlu çalışmanın, tıp teknolojileri ve tıbbi cihazlar endüstrisi ile sağık mesleğı mensupları arasındaki işbirliğinin etkin şekilde sürdürebilmesi için önemli olduğunun bilincindedir. Üyeler, sağık mesleğı mensupları ile olan ilişkilerinde etik iş uygulamalarının ve sosyal sorumluluk taşıyan endüstri uygulamalarının uygulanmasını desteklemelidir. Üyeler, sağık mesleğı mensuplarının tedaviye ilişkin bağımsız karar alabilme yükümlülüğüne saygı göstermeye devam etmelidir.

ARTED, sağık mesleğı mensuplarının en önemli görevinin hastaların yararına en iyi hizmeti verecek şekilde hareket etmek olduğunu kabul eder. Üyeler, sağık mesleğı mensupları ile işbirliği yaparak hastaların yararına en iyi şekilde hizmet eder. Söz konusu işbirliği en yüksek seviyede etik kurallara uygun olmalı ve yeterli şeffaflık sağlanarak, ilgili yasalar ve yönetmeliklere uygun olarak yürütülmelidir. ARTED, medikal kararların hastaların en yüksek yararının gözetilerek alınmasını sağlamak için üyeleri ve sağık mesleğı mensupları arasındaki etik kuralların uygulanmasını sağlama sorumluluğunu kabul etmektedir.

III. ANA İLKELER

Bu rehber, aşağıda belirtilen ana ilkeleri esas almaktadır:

- **Ayrılık İlkesi:** Tıp teknolojileri ve tıbbi cihazlar endüstrisi ve sağık mesleğı mensupları arasındaki ilişki, usule aykırı ya da uygunsuz avantajlar sağlamak amacıyla ya da satın alma kararlarını etkilemek için kötüye kullanılamaz. Bu ilişki satın alma kararlarıyla ilişkilendirilemez ya da üyelerin ürünlerinin önerilmesi gibi koşullara bağlanamaz.
- **Şeffaflık İlkesi:** Tıp teknolojileri ve tıbbi cihazlar endüstrisi ve sağık mesleğı mensupları arasındaki etkileşim şeffaf, yasa ve yönetmeliklere ve mesleki uygulama ilkelerine uygun olmalıdır. Üyeler, sağık mesleğı mensubunun bağılı olduğu kurum yönetimi ve/veya yöneticisine, söz konusu ilişkinin amacı ve kapsamı konusunda ayrıntılı açıklamanın yapıldığı yazılı bir bildirimde bulunmalıdır.
- **Eşitlik İlkesi:** Sağık mesleğı mensuplarının bir üye adına ya da üye için bir hizmet sunmak üzere görevlendirilmesinin ilgili mevzuat kapsamında mümkün olabileceğı hallerde, üye tarafından

ödenen ücret sağlık mesleği mensubunun verdiği hizmetin adil piyasa değeri ile orantılı ya da aynı olmalıdır.

- **Belgelendirme İlkesi:** Bir üye ve sağlık mesleği mensubu arasındaki ilişkide, ilgili mevzuat kapsamında hizmetlerin üye adına ya da üye için sağlık mesleği mensubu tarafından verilebileceği hallerde; taraflar arasındaki ilişkinin amacını, verilecek olan hizmetleri, üye tarafından ödenecek olan ücretin ve masrafların detaylarını gösteren karşılıklı ve yazılı bir sözleşme bulunmalıdır. Sözleşme ile önceden belirlenen etkinlikler, etkinlik raporları ve benzeri belgelerle doğrulanmalı ve kanıtlanmalıdır. Sözleşme, ilgili raporlar, faturalar, vb. uygun ve gerekli belgeler, ödenen ücretin kabul edilebilirliğinin yanı sıra hizmetlere olan gereksinimi desteklemek amacıyla üye tarafından ilgili yasaların gerektirdiği süre boyunca saklanmalıdır.

IV. ARTED ETİK KURALLAR VE İŞ UYGULAMALARI REHBERİNE UYUM

Üyeler, ürünlerinin satışı, tanıtımı vb. gibi başka etkinliklerle ilgili olarak sağlık mesleği mensupları ile ilişkilerini yürüten danışmanların, distribütörlerin, alt distribütörlerin ve diğer tüm üçüncü tarafların, ARTED ilkeleriyle eşdeğer standartlara uymasını şart koşmalıdır. Buna göre, bu tür ilişkilere girildiğinde, imzalanacak sözleşme ile üçüncü tarafın bu ve eşdeğer belgelere uyması konusunda yükümlülükler getirilmelidir. Bu rehber sağlık mesleği mensupları ile kurulan çeşitli ilişkilerde geçerli standartları belirlemektedir.

V. SAĞLIK MESLEĞİ MENSUPLARI İLE İLETİŞİM

V.1 Üye Sponsorluğundaki Ürün ve Tesis Tanıtları, Ürün Eğitimleri ve Kursları

Mümkün olan hallerde üyeler, tıp teknolojilerinin güvenli ve etkin kullanımına yardımcı olmak üzere sağlık mesleği mensuplarına ürün eğitimleri ve kursları vermelidir. Bu tür eğitim ve kurs programları, katılımcıların ve eğitimin uygunluğu ve özellikleri göz önünde bulundurularak uygun yerlerde gerçekleştirilmelidir. Aşağıda belirtilen uygulama kurallarına özellikle uyum gösterilmelidir:

- Tıbbi cihazların tanıtıma yönelik bilimsel ve eğitsel faaliyetler, var olan bilgileri aktarmak ve/veya yeni bilgileri sunmak amacı dışında kullanılamaz.
- Program ve etkinlikler, üyelerin kendi tesislerinde ya da etkin bilgi alışverişi ve uygulamalı eğitime olanak tanıyan ticari toplantı tesisleri de dahil olmak üzere klinik, laboratuvar vb. gibi diğer uygun ortamlarda düzenlenmelidir.

- Eğitim personeli, söz konusu eğitimi vermek için yeterli uzmanlığa sahip olmalıdır.
- Tıbbi cihaz imalatçı, ithalatçı veya dağıtıcıları ürün tanıtımı ile ilgili bilimsel ve eğitsel faaliyetlere ve/veya ürün ve tesis tanıtım ziyaretlerine katılan katılımcıların ulaşım ve konaklama masraflarını karşılayamaz. Ürün tanıtımının ön planda olmadığı prosedür eğitimleri, canlı cerrahi ve medikal simülasyon uygulamaları, atölye çalışmaları ve sair beceri ve yetkinlikleri geliştirmeye yönelik eğitimler bu kapsamda değerlendirilmez.
- Üyelerin, sağlık mesleği mensuplarının beraberinde gelen eş ya da konuklarının veya toplantıda paylaşılan bilgilerden mesleki yarar sağlayamayacak olan herhangi başka bir refakatçi kişinin masraflarının karşılamasına izin verilmez.

V.2 Üçüncü Taraflarca Düzenlenen Eğitim Faaliyetlerinin ve Bilimsel Toplantıların Desteklenmesi

Üçüncü taraflarca düzenlenen eğitim faaliyetleri ve bilimsel toplantılar, bilimsel bilgileri aktarmaya, paylaşmaya, tıbbi ilerlemeleri desteklemeye ve etkin sağlık hizmetlerinin sunulabilmesine yardımcı olmaktadır. Bu açıdan, üyeler bilimsel toplantıların içeriğinin bilimsel bilgileri aktarır, tıbbi ilerlemeleri destekler ve etkin sağlık hizmetlerinin sunulmasına yardımcı olur nitelikte olması ve aynı zamanda mesleki topluluklar ya da resmi kurum ve kuruluşlar tarafından bu tür toplantılar hakkında belirlenmiş olan kurallara uygun olması kaydıyla, bu tür etkinlikleri destekleyebilir. Söz konusu etkinliklerin toplantının amacını ikinci plana atmayacak şekilde olması gerekmektedir.

Üyeler aşağıda örnekleri verilmiş olan bu tür etkinlikleri maddi, bilimsel, teknik, organizasyonel ve/veya lojistik yardımda bulunarak destekleyebilir:

V.2.a Sağlık Mesleği Mensuplarına Sponsor Olunması:

Yasa ve yönetmeliklerin ve mesleki uygulama ilkelerinin izin verdiği hallerde üyeler, sağlık mesleği mensuplarının eğitim faaliyetlerine ve bilimsel toplantılara katılım masraflarını karşılamak üzere maddi destek sağlayabilir. Söz konusu maddi destek, sağlık mesleği mensuplarının toplantı katılım ücreti ile katılımla ilgili makul seyahat, yemek ve konaklama ücretleri ile sınırlı olmalıdır. Üyeler, bu sponsorluğa ilişkin açıklama ya da onay gerekliliklerine ilişkin olarak yasa ve yönetmeliklere tam olarak uymalı ve sağlık mesleği mensubunun yöneticisine ve/veya kurum yönetimine ve Sağlık Bakanlığı'na, yapılan sponsorluğa ilişkin ayrıntılı açıklamanın yapıldığı yazılı bir bildirimde bulunarak şeffaflığı korumalıdır. Katılım ve/veya destek bedelinin doğrudan sağlık mesleği mensubuna ödenmemesi gerekmektedir.

V.2.b Reklamlar ve Sunumlar:

Üyeler, reklam satın alabilir ya da toplantılarda kuruluş sunumları için stand alanı kiralayabilir.

V.2.c Bilimsel Toplantılara Destek:

Üyeler toplantı katılımlarına ait genel masrafları azaltmak üzere toplantıyı düzenleyen kuruluşa doğrudan maddi yardımda bulunabilir ve mevzuat kapsamında mümkün olan hallerde makul olmak şartıyla konferansta görev alan sağlık mesleği mensuplarının hizmet ücretlerini, seyahat, yemek ve konaklama masraflarını karşılayabilir. Üyeye, toplantıyı düzenleyen kuruluş tarafından yazılı bir talepte bulunulmalı ve sponsorluk bedeli doğrudan toplantıyı düzenleyen kuruluşa ya da eğitim kurumuna ödenmelidir. Toplantıyı düzenleyen kuruluş program içeriği ve görev alacak kadronun seçiminden tek başına sorumludur. Üyeler, talep edilen hallerde konuşmacı önerisinde bulunmak ya da programla ilgili görüş bildirmenin dışında, programın içeriğine ilişkin başka müdahalelerde bulunmamalıdır.

V.2.d Uydu Sempozyumu:

Üyeler toplantılarda uydu sempozyumuna sponsor olabilir ve tüm bilgilerin adil, dengeli ve bilimsel açıdan dikkatle seçilmesi kaydıyla toplantının genel kapsamı ile tutarlı konularda sunumlar yapabilir. Üyeler bu etkinliklerin içeriğini belirleyebilir ve eğitmen seçiminden sorumlu olabilir. Düzenleme, yazılı bir sözleşme ile belgelenmeli ve uydu etkinliğine ilişkin tüm materyallerde üyelerin desteği belirtilmelidir.

V.2.e Eğitim Amaçlı Destek :

Üyeler, bilim kurulu üyelikleri ya da benzeri burs olanakları için maddi destek sağlayarak tıp eğitimi programları için eğitim kurumlarına, sağlık hizmeti sunan kuruluşlara ya da meslek örgütlerine eğitim bağışlarında bulunabilir. Burs verilen kişinin seçimi, kayıtlı oldukları kuruluşun ya da eğitimlerini sürdürdükleri eğitim kurumunun takdirine bırakılmalıdır. Eğitim amaçlı destek, kişilerin kendisine değil, eğitim kurumuna, ya da meslek örgütüne yapılmalı, verilen desteğe ilişkin hususlar uygun şekilde belgelendirilmelidir. Söz konusu eğitim amaçlı destek hiçbir şekilde ürünlerin reçete edilmesi, satın alınması, önerilmesi v.b. ile ilişkilendirilmemelidir.

V.3 Sağlık Mesleği Mensupları Tarafından Danışmanlık Hizmeti Sağlanması

Sağlık mesleği mensupları, bağlı oldukları mevzuatın izin verdiği hallerde, araştırma, danışman kurullarına katılım, üye sponsorluğunda yapılan eğitim ya da üçüncü taraf eğitim toplantılarında sunum yapma ve ürün geliştirme gibi hizmetler sunarak üyelere danışman olarak hizmet verebilir. Sağlık meslek mensuplarının söz konusu hizmetleri karşılığında, ilgili yasa ve yönetmelikler doğrultusunda adil piyasa değeri üzerinden bir ücret ödenmesi uygundur. Üyeler ve sağlık mesleği mensupları arasında yapılacak danışmanlık anlaşmalarında aşağıda belirtilen uygulama kurallarına uyum gösterilmelidir:

- Danışman seçiminde, danışmanın tanımlanan amaca yönelik nitelikleri ile uzmanlığı esas alınmalı ve danışman tarafından üretilen iş hacmi ya da değeri göz önünde bulundurulmamalıdır.
- Sağlık mesleği mensupları ile yapılan danışmanlık anlaşmaları yazılı olmalı, taraflarca karşılıklı imzalanmalı ve danışman tarafından sunulacak olan hizmetler belirtilmelidir. Bu tür anlaşmalar sağlık mesleği mensuplarının mesleki etik uygulama ilkelerine, yasa ve yönetmeliklere uygun olmalıdır.
- Danışman olarak görevlendirilen sağlık mesleği mensuplarının hizmetleri karşılığında ödenecek olan ücret adil piyasa değerinde olmalı ve hiçbir şekilde danışmanların kendiışlerinde kullanabileceği tıp teknolojileri ve tıbbi cihazların değeri ile ilişkilendirilmemelidir. Tüm ödemeler yürürlükteki vergi yasaları ve diğer yasal düzenlemelere uygun olarak yapılmalıdır. Üyeler, danışmanların görevlendirmeye konu olan hizmetleri vermeleri sırasında yaptıkları makul seyahat, yemek ve konaklama masraflarını da karşılayabilir. Hizmetlerin sunulmasına ilişkin olarak danışman tarafından talep edilebilecek olan tüm masraflar yazılı anlaşmada tanımlanmalıdır.
- Üyeler, sağlık mesleği mensuplarının danışman olarak görevlendirilmesine ilişkin açıklama ve onay gerekliliklerini, yasa ve yönetmeliklere uygun şekilde yerine getirmelidir. Sağlık mesleği mensubunun yöneticisine ve kurum yönetimine, söz konusu danışmanlık anlaşmasının amacı ve kapsamı konusunda ayrıntılı açıklamanın yapıldığı yazılı bir bildirimde bulunmalıdır.
- Sağlık mesleği mensupları ile yapılan tüm danışmanlık anlaşmaları, sağlık mesleği mensuplarının hizmetleri için herhangi bir ödeme talep etmemesi durumunda dahi yazılı olarak belgelendirilmelidir.
- Danışmanlarla yapılan toplantıların yeri ve koşulları danışmanlığın ana konusuna uygun olmalıdır. Toplantılar, etkin bilgi alışverişine olanak tanıyan otel ya da ticari toplantı tesisleri de dahil olmak

üzere üye şirketlerin ofis, tesisleri ve eğitim merkezleri ile klinik, laboratuvar, vb. gibi bilimsel amaca uygun diğer ortamlarda düzenlenmelidir.

- Danışman toplantısı ile ilişkili olarak sağlanan üye sponsorluğundaki ağırlama, maddi değeri açısından mütevazı, süresi açısından bilimsel program ile paralel ve toplantının amacına odaklanmış olmalıdır.
- Bir üye, klinik araştırma hizmetleri için danışman olarak görev yapan bir sağlık mesleği mensubu ile sözleşme yaptığında yazılı bir araştırma protokolüne ya da yazılı bir iş çizelgesine atıfta bulunmalı ve gerekli tüm izin ve onayları almış olmalıdır.
- Bir üye, sağlık mesleği mensubunun bağlı olduğu mevzuatın izin verdiği hallerde sağlık mesleği mensubu ile fikri mülkiyete sahip bir hakkı geliştirmek üzere anlaştığında, adil piyasa değerinde bir ödeme yapılmasını sağlayan yazılı bir sözleşme yapmalıdır. Ancak üye hiçbir koşulda, sağlık mesleği mensubunun geçmişte reçetesine yazdığı ya da fikri mülkiyet hakkı kapsamında yeni geliştirilen tıp teknolojileri ve tıbbi cihazlar da dahil olmak üzere, ileride satın alınması olası tıbbi cihazlara ilişkin olarak sağlık mesleği mensubuna hiçbir maddi yarar sağlamamalıdır.

V. 4 Hediyeeler

Üyeler zaman zaman sağlık mesleği mensuplarına maddi açıdan mütevazı, yasa ve yönetmeliklere ve mesleki uygulama ilkelerine uygun olması koşulu ile, sembolik değeri bulunan, markalı ya da markasız ürünler hediye edebilir. Hediyeler sağlık mesleği mensuplarının mesleki uygulamalarıyla ilişkili ve hastalar için faydalı olmalı ya da eğitsel bir işlevi bulunmalıdır. Nakit ya da nakit eşdeğeri hediyelerin verilmesi yasaktır.

V.5 Yardımlar ve Bağışlar

Üyeler, bilimsel destek, hayır işleri ya da diğer yardım amaçlı işlerle ilgili bağışta bulunabilirler. Bağışlar, hayır kurumlarına ya da yürürlükte olan yasal mevzuat ve yönetmelikler uyarınca, yardım / bağış almaya yetkili kılınan ve kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılabilir.

Bağışlar, bir kuruluşun genel faaliyetlerini sürdürebilmesi ya da üstlenmiş olduğu projelerinin devamı için aynı ve nakdi olarak yapılabilir. Hayır amaçlı bağışlar, hiçbir şekilde geçmişte, şimdi ya da gelecekte, üyelerin ürünleri ya da hizmetlerinin kullanımı ile ilişkilendirilmemelidir. Sağlık mesleği mensuplarınca oluşturulmuş veya onların yer aldığı ve/veya sağlık hizmeti veren ya da araştırma yapan örgüt, dernek, vakıf, klinik ve kurumlara bağış ve yardım aşağıdaki koşullarda yapılabilir:

- Bir bilimsel araştırmayı veya belirli bir halk sağlığı hizmeti sunumunu desteklemek amacıyla yapılıyorsa
- Bağışı yapan kuruluş tarafından belgelenerek kayıt altına alınmışsa
- Bir tıbbi cihazın tavsiyesini, reçetelenmesini, satın alımını, satışını, dağıtımını, tanıtımını veya kullanımını teşvike yönelik değilse

Yukarıdaki koşullara ek olarak kamuya ait sağlık kurum veya kuruluşlarına ancak aşağıdaki şartların sağlanması halinde bağış yapılabilir:

- Bağış yapacakları kurum, kuruluş veya Aile Sağlığı Merkezinin bağlı olduğu idareden önceden izin almak,
- Ürünlerin ihale kararlarını etkilememek,
- Ürün satışı ile ilişkilendirilebilecek etik dışı bir uygulamaya yol açmamak,
- Sadece bir bireyin kullanımına değil kurum veya kuruluşun genel kullanımına yönelik olmak,
- Yapılan bağışı, bağışı yapan üye şirketin resmî kayıtlarına işlemek ve bağışın yapıldığı kurum ismi ile birlikte yayımlamak
- Klinik araştırmada kullanılması amacıyla yapılacak cihaz, laboratuvar kitleri ve benzeri bağışları doğrudan sorumlu araştırmacıya yapmak.

Yapılan bağışlar uygun bir şekilde belgelenmelidir. Ödemeler, bağış yapılan kuruluşun adına yapılmalı ve doğrudan doğruya bu kuruluşa ödenmelidir. Sağlık mesleği mensuplarının, söz konusu kuruluşun bir çalışanı ya da memuru olmadığı ve talebi kuruluş adına yapmadığı durumlarda, bağış sağlık mesleği mensubunun talebine karşılık olarak yapılmamalıdır. Üyelerinin, hayır kuruluşları ya da kar amacı gütmeyen kuruluşlara yaptıkları bağışların nihai kullanımı üzerinde herhangi bir denetimi olmamalıdır. Ancak kaynak/bilgi yönetimi amacıyla, yapılan bağışın ne şekilde kullanıldığına ilişkin bilgi talep edebilir.

V.6 Eğitim Yardımları

Üyeler, tıp bilimi ve eğitiminin ilerlemesi ya da hasta ve halk eğitimini desteklemek amacıyla, bağımsız tıbbi araştırmaları destekleyebilirler. Ancak, bu programların ya da etkinliklerin üyeler tarafından desteklenmesinin bir fiyat ayrıcalığı, özellikle müşterilere verilen ürünün ya da hizmetlerinin

önerilmesi, reçetelendirilmesi ya da satın alınmasını teşvik eder nitelikte olmamalıdır. Bu nedenle, üyeler yapılan tüm eğitim yardımlarına ilişkin belgeleri saklamalıdır. Eğitim bağışları hiçbir şekilde geçmişte, şimdi ya da gelecekte üyelerin ürünleri ya da hizmetlerinin kullanımı ile ilişkilendirilmemelidir.

Eğitim bağışları yalnızca yürürlükteki yasal mevzuat ve yönetmelikler uyarınca bu yardımları almaya yetkili kılınan kurum ve kuruluşlara yapılmalı ve sağlık mesleği mensuplarına yapılmamalıdır. ARTED ilkeleri gereği, kişisel bağış yapılmamalıdır (Sağlık mesleği mensuplarının bireysel eğitiminin nasıl desteklenebileceği konusundaki ilkeler için, **Üçüncü Taraflarca Düzenlenen Eğitim Faaliyetlerinin ve Bilimsel Toplantıların Desteklenmesi** bölümüne bakınız).

Uygun eğitim programlarına örnekler ve ilgili hususlar aşağıda belirtilmiştir:

- Sağlık mesleği mensuplarının eğitim aldığı mesleki kuruluşlar, hastaneler ve üniversiteler bursları desteklemek açısından yardım kabul edebilirler. Üyelerin, bursları ve benzer yardımları nasıl destekleyebileceği konusu için **Üçüncü Taraflarca Düzenlenen Eğitim Faaliyetlerinin ve Bilimsel Toplantıların Desteklenmesi** bölümüne bakınız.
- Üyeler, sağlık mesleği mensuplarının eğitimini destekleyebilir. Üyelerin, bu tür eğitimleri nasıl destekleyebileceği konusu için **Üçüncü Taraflarca Düzenlenen Eğitim Faaliyetlerinin ve Bilimsel Toplantıların Desteklenmesi** bölümüne bakınız.
- Üyeler, yasa ve yönetmelikler ve mesleki uygulama ilkelerinde izin verilen hallerde, sağlık mesleği mensuplarının araştırma faaliyetlerini desteklemek için, belgelenmiş olan masraflara ilişkin maddi ve aynı yardımda bulunabilir ya da ücretsiz ürün sağlayabilir. Araştırma bağışları için yapılan tüm talepler, talepte bulunanlar tarafından araştırma faaliyetinin niteliği ve amacını belirterek yazılı olarak yapılmalıdır. Her iki tarafça imzalanmış olan yazılı bir sözleşme yapıldıktan sonra, hiçbir bağışta bulunulmamalı ve bu yazılı sözleşmede mutlaka advers etki bildiriminin raporlamasına yer verilmelidir. Hastane yönetimine, sağlık mesleği mensubunun yöneticisine ve diğer yetkili kurumlara uygun şekilde bağışla ilgili açıklama yapılmalı ve bağış yapılan tarafın sonuçlarla ilgili tüm sözlü ya da yazılı sunumlarında, üyenin araştırmaya yaptığı bağış desteğinin belirtilmesi istenmelidir.
- Üyeler hastaların ya da halkın sağlıkla ilgili önemli konularda eğitilmesini destekleyebilir.

V.7 Deneme ve Değerlendirme Amacıyla Verilen Ürünler

Deneme ve değerlendirme amacıyla sağlık mesleği mensuplarına bedelsiz ürün sunulması hastalara birçok yönden fayda sağlayabilir. Bu faydalara hasta hizmetlerinin iyileştirilmesi, ürünlerin güvenli ve etkin kullanımının kolaylaştırılması, hasta farkındalığının arttırılması, ve ürünle ilgili olarak sağlık mesleği mensubunun eğitilmesi dahildir. Aşağıda tanımlanan belirli koşullar altında üyeler, sağlık mesleği mensuplarına deneme ve değerlendirme amaçlarıyla kullanılmak üzere makul miktarlarda bedelsiz ürün verebilir. Deneme ve değerlendirme amacıyla sağlık mesleği mensuplarına sağlanan ürünler tek kullanımlık ve çok kullanımlık ürünleri içerebilir. Bu ürünler, sağlık mesleği mensuplarının ilgili ürünün uygun kullanımı ve fonksiyonelliğinin değerlendirilmesi ve ilgili ürünün kullanılıp kullanılmayacağına, kullanım zamanının saptanmasına, ilişkin karar verebilmesi için bedelsiz olarak kendilerine sunulabilir. Deneme ve değerlendirme amacıyla sunulan ürünlerin hasta hizmetinin sağlanması için kullanılmaları öngörülür.

V.7.a Tek kullanımlık Ürünler

Bedelsiz temin edilen tek kullanımlık ürünlerin miktarı, geçerli koşullar altında ürünlerin yeterli seviyede değerlendirilebilmesi için gereken makul miktarları aşmamalıdır.

V.7.b Demirbaş Ürünler

Çok kullanımlık ürünler mülkiyet hakkı verilmeden ve sadece, geçerli koşullar altında ürünlerin yeterli seviyede değerlendirilebilmesi için gereken makul süreler için sağlanmalıdır. Demirbaş ürünlerin değerlendirme süreleri yazılı olarak önceden bildirilmelidir. Değerlendirme süresince üyeler söz konusu 'demirbaş ürünlerin' mülkiyet haklarını saklı tutmalı ve sağlık mesleği mensubu ürünleri satın almamış veya kiralamamış ise, değerlendirme süresinin sona ermesi üzerine ürünlerin derhal geri alınmasını sağlayacak bir sistem uygulamalıdır.

V.7.c Teşhir (Demo) Ürünleri

Teşhir ürünleri genellikle sağlık mesleği mensubu ya da hastaların farkındalık seviyesinin yükseltilmesi, eğitimlerinin sağlanması için kullanılan ürünlerdir. Örneğin, bir sağlık mesleği mensubu bir hastaya uygulanacak cihaz türü hakkında bilgi edinmek ya da bilgi vermek amacıyla bir teşhir ürünü kullanabilir. Teşhir ürünleri hasta bakım hizmetinde kullanılmamalıdır. Ayrıca, teşhir ürünlerinin ürün veya ambalaj

üzerine basılı ve/veya ürünle verilen belgesinde “Teşhir Ürünüdür”, “Hasta Kullanımı İçin Değildir” gibi tanımlama yazılarıyla ya da diğer uygun işaretlerle hasta kullanımı amaçlı olmadıkları belirtilmelidir. Sağlık mesleği mensuplarına, değerlendirme ve teşhir ürünlerinin bedelsiz olduğunu belirten belgeler de verilmelidir.